

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 23 august 2019 cauza nr. 123/19

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru

au examinat, în ședință publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarei: XXXXX, doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar;
reclamatei: YYYY, directoarea Institutului de Filologie Română “B.P.- Hașdeu” și
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Victimizare.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 Petiționara susține că a plecat din funcția de cercetător științific principal din cadrul Institutului de Filologie „Bogdan Petriceicu – Hașdeu” din cauza că directoarea institutului o hărțuia. Petiționara afirmă că după ce a deplâns aceste acțiuni de hărțuire, reclamata a intensificat și înăsprit actele de hărțuire profesională, defăimare și lezare a onoarei și demnității acesteia. Petiționara notează că reclamata, prin demersul nr. 83 din 19 aprilie 2019, a solicitat Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare excluderea ei din componența Seminarului științific de profil la limba și literatura română, (în continuare Seminarul).
- 3.2 Petiționara susține că drept motiv de excludere din seminar poate servi doar lipsa sistematică de la ședințele seminarului, cererea membrului de a se retrage sau moartea acestuia. Petiționara susține că nu a lipsit nici de la o ședință a seminarului și nu a depus cerere de retragere, astfel excluderea ei este o răzbunare profesională.

Susținerile reclamatei

- 3.3 Reclamata susține că propunerea de a fi exclusă din componența Seminarului științific de profil la literatura română a fost înaintată urmare a solicitării cercetătorului științific ZZZZ care, examinând lucrarea petiționarei¹, a identificat elemente de plagiat. Reclamata notează că urmare a acestei solicitări, Comisia de etică a Institutului a examinat probele și a constatat plagiatul, solicitând, în același timp, opinia a 2-3 experți externi pe marginea acestora. Astfel, președintele Comisiei de etică, la adunarea colectivă a Institutului, a adus la cunoștință cercetătorilor acest caz, respectiv a fost înaintată propunerea ca petiționara să fie exclusă

¹ Dicționar de teorie literară. 1001 de concepte operaționale și instrumente de analiză a textului literar, Editura a II-a revizuită și completată, Editura Arc, 2018

- din componența Seminarului științific de profil la literatura română.
- 3.4 Reclamata menționează că aceleași mostre de plagiat se regăsesc și în prima ediție a Dicționarului, care a fost editat din bani publici finanțatori fiind Institutul de Filologie (16.000 lei) și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Totodată, reclamata susține că petiționara și-a atribuit, din proprie inițiativă, girul Consiliului științific al Institutului pe marginea lucrării. Prezența girului Consiliului științific conferă cărții calitatea de rezultat științific valoros. Reclamata susține că ediția a II-a a Dicționarului nici nu a fost prezentată în Consiliul științific, petiționara făcând uz de fals.
  - 3.5 Reclamata informează că Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu – Hașdeu” condamnă furtul intelectual, considerându-l incompatibil cu activitatea științifică. Lipsa de onestitate și probitate morală în munca de cercetare constituie o gravă infracțiune intelectuală, autorul furtului își periclitează grav credibilitatea științifică, dar și autoritatea de evaluator obiectiv al altor lucrări științifice. Reclamata menționează că la baza modificării componenței Seminarului de profil (prin care s-au exclus petiționara și alte persoane) au stat o gravă infracțiune intelectuală (elemente de plagiat, furt intelectual) și absența de la ședințele Seminarului.

Poziția ANACEC

- 3.6 Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare informează că în perioada aprilie-iunie 2019 nu au fost aprobate modificări în componența Seminarului Științific de profil 622 din cadrul Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu – Hașdeu”.

IV. Dreptul național relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul legii este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția victimizării ca fiind orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe adverse ca urmare a depunerii unei plângeri sau înaintării unei acțiuni în instanța de judecată în scopul asigurării aplicării prevederilor prezentei legi sau în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.
- 4.3 **Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259 din 15.07.2004 la art. 130¹ lit. a)** prevede responsabilitatea grupurilor de cercetători științifici din domeniile cercetării și inovării în special respectarea normelor de etică în activitatea de cercetare, inclusiv a celor legate de plagiat.
- 4.4 **Regulamentul cu privire la constituirea și activitatea seminarului științific de profil aprobat prin decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr. 38 din 10 octombrie 2018 la pct. 5** prevede că activitatea Seminarului Științific de Profil (SȘP) se desfășoară pe baze obștești și nu se admite perceperea unor taxe pentru examinarea tezelor de doctorat; **pct. 6** prevede că componența SȘP este propusă de către colectivele catedrelor (departamentelor), laboratoarelor (secțiilor, sectoarelor, centrelor) ce activează în cadrul IOD. Cel puțin 40 la sută din componența SȘP trebuie să fie formată din angajații instituției care înființează seminarul științific; **pct. 15** prevede că Hotărârea senatului universitar sau consiliului științific al instituției este validată prin decizia Consiliului de conducere al ANACEC. Consiliul de conducere poate modifica sau completa până la 1/3 din componența nominală a SȘP aprobată de senat sau consiliul științific al instituției; **pct. 28** prevede că ședința SȘP se consideră deliberativă dacă la ea au fost prezenți cel puțin 2/3 din membrii seminarului și, după caz, 2-3 reprezentanți ai instituțiilor în care se efectuează cercetări similare în domeniul tezei, cu drept de vot consultativ.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra existenței faptei de victimizare.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin.1 și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza Dordevic c. Croația par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par.57) stabilesc o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționara/petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Consiliul, examinând alegațiile petiționarei, a instituit prezumția victimizării. Consiliul notează că pentru a institui prezumția victimizării faptele invocate trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente constitutive:
  - a) acțiunea sau inacțiunea reclamatei care s-a soldat cu consecințe adverse pentru petiționară
  - b) ca urmare a depunerii unei plângeri în scopul asigurării aplicării Legii cu privire la asigurarea egalității.
- 5.4 Consiliul a reținut că petiționara, la data de 20.02.19, a înaintat plângere împotriva administrației institutului în care a solicitat să fie constatată hărțuirea acesteia. La data de 05.03.19, administrația institutului a luat act de acest fapt. La data de 18.04.19 Consiliul științific al Institutului de Filologie „B.P.– Hașdeu” a decis modificarea componenței Seminarului prin excluderea petiționarei. Ulterior, la data 19.04.19 reclamata a solicitat ANACEC aprobarea modificărilor propuse în ceea ce privește componența Seminarului.
- 5.5 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie victimizare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta respectivă. Consiliul urmează să aprecieze legătura de cauzalitate dintre acțiunile săvârșite și faptul depunerii unei plângeri în scopul asigurării aplicării Legii cu privire la asigurarea egalității.
- 5.6 În susținerea poziției sale, administrația institutului a notat că excluderea petiționarei din componența Seminarului nu are legătură cu faptul depunerii plângerii, ci din cauza existenței suspiciunilor de plagiat atenționat, încă la data de 14.02.19.
- 5.7 Consiliul, analizând în contradictoriu susținerile părților, stabilește că acțiunile derulate în cadrul Institutului de Filologie „B.P.– Hașdeu”, în special convocarea Comisiei de etică a Institutului au fost determinate de solicitarea cercetătorului științific care a examinat lucrarea petiționarei și a atenționat asupra faptului de plagiat, care a fost depusă anterior adresării petiționarei cu plângere privind hărțuirea. De asemenea, Consiliul reține că celelalte acțiuni au urmat drept o consecutivitate logică a înaintării demersului privind suspiciunile de plagiat și nu drept consecință a faptului că petiționara s-a adresat cu plângere la Consiliu. Mai mult, Consiliul stabilește că Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare nu a aprobat modificări în componența Seminarului Științific de profil 622 din cadrul Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu – Hașdeu”. Astfel, Consiliul nu stabilește că acțiunile invocate s-au soldat cu consecințe adverse pentru petiționară din moment ce nu a fost exclusă.
- 5.8 De asemenea, în cadrul ședinței de audieri, Consiliul a fost informat că într-o recenzie la un articol scris de doctoranda petiționarei s-a solicitat să fie evitată sursa care se referă la lucrarea petiționarei², pe motiv că această lucrare ar fi una plagiată. Petiționara a susținut că și această acțiune constituie o consecință negativă ca urmare a plângerii sale. Consiliul respinge această alegație, subliniind că este în imposibilitate de a stabili cine a înaintat această solicitare, or recenzentul este anonim.
- 5.9 Acestea fiind constatate și explicate, Consiliul concluzionează că între faptul depunerii plângerii și înaintarea propunerii de a exclude petiționara din componența Seminarului nu există o legătură de cauzalitate.

---

² Dicționar de Teorie 1001 concepte, 2018

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1-3, art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, coroborat cu pct. 61 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate nu reprezintă victimizare.
2. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
3. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediu Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV – membru